

PLÁN MOBILITY BRNO

VIZE (MMB): Zdravá mobilita Brněnska – 2050

Odbor dopravy MMB – Ing. Z. Šamánková, Mgr. I. Machalová

Kancelář strategie města – Mgr. E. Gregorová, Mgr. J. Zvara, Ph.D., Mgr. L. Grůza, Mgr. M. Pacasová

Brno se v roce 2050 umísťuje na jednom z předních míst žebříčků hodnocení kvality života v Evropě. Celá Brněnská metropolitní oblast je místem s vynikající dopravní dostupností a kvalitní dopravní strukturou. Prostorové uspořádání města a jeho zázemí je polycentrické a přirozeně stimuluje k udržitelnému dopravnímu chování. Je to místo krátkých cest s propojenými a navazujícími dopravními mody. Ulice a další veřejná prostranství jsou pro všechny obyvatele příjemným místem k životu, ne pouze koridory k přemísťování. Doprava nezatěžuje životní prostředí, příroda je i ve městě a nemusí se za ní jezdit daleko. Komfortní veřejná hromadná doprava je doplněna přiměřeným podílem cyklistické a pěší dopravy. Nejsou zde bariéry pro pohyb a komunikační síť je bezpečná. Město je na základě široké datové základny schopno v oblasti mobility pružně reagovat nejen na nové trendy v dopravě, ale i v demografickém vývoji a ekonomice.

ZÁKLADNÍ PODMÍNKA REALIZACE VIZE

Doposud se město Brno rozvíjelo, avšak dopravní a další infrastruktura zaostávala. Tento nesoulad je nyní nutné odstranit. Nezbytnou podmínku pro další rozvoj města je proto dostavba odpovídající dopravní infrastruktury.

Dostavba odpovídající infrastruktury

Cílový stav:

Závady původního stavu dopravní a technické infrastruktury jsou odstraněny. Každý další rozvoj je zároveň podmíněn výstavbou odpovídající dopravní a technické infrastruktury.

Strategické cíle:

- Napojit již urbanizovaná území na tramvajové tratě.
- Dobudovat kapacitní železniční síť a vysokorychlostní tratě.
- Vybudovat dlouhodobě diskutované nadregionální silniční tahy.
- Zrekonstruovat uliční prostory a doplnit je o kvalitní veřejné prostory a prostory pro nemotorovou dopravu.

OBLASTI ZMĚN

Vedle dostavby odpovídající infrastruktury budou dále realizovány změny v následujících oblastech:

- 1. Oblast změny: Prostorové plánování**
- 2. Oblast změny: Management mobility**
- 3. Oblast změny: Zvýšení bezpečnosti**

PLÁN MOBILITY BRNO

4. Oblast změny: Zvýšení kvality života ve městě

5. Horizontální oblast změny: Změna chování obyvatel

Jednotlivé oblasti změn jsou podrobněji popsány níže.

1. Oblast změny: Prostorové plánování

Cílový stav:

V Brněnské metropolitní oblasti se plánuje efektivně – je zajištěno propojení mezi strategickým a územním plánováním, další rozvoj dopravy se plánuje realisticky, tj. v rámci limitů a kontextu dalších tematických oblastí rozvoje města.

Dosavadní monofunkční zóny jsou doplněním chybějících funkcí transformovány do podoby polyfunkčních center, čímž je utlumena poptávka po dopravě. Rozvoj místních center v prostoru brněnské metropolitní oblasti omezil nutnost zbytných cest.

Brněnská metropolitní oblast je dobře dostupná v rámci celé ČR i globálně prostřednictvím železniční, silniční i letecké dopravy.

Strategické cíle:

- Provázat tvorbu a implementaci dopravních, ekonomických a prostorových plánů a koncepcí v celé aglomeraci tak, aby urbanizace jednoho území nevytvářela zbytnou dopravu v jiném území.
- Pro zajištění polyfunkčnosti celé aglomerace i jednotlivých lokalit transformovat dosavadní monofunkční zóny doplněním chybějících funkcí.
- Posílit nadregionální a globální dostupnost brněnské metropolitní oblasti z hlediska dopravy osob i zboží, zlepšit dosažitelnost letecké a vysokorychlostní železniční dopravy.

Návrh měřitelných indikátorů:

- Dojíždka za prací do Brna (absolutní velikost dojíždky)
- Počet pravidelných leteckých linek/vlakových spojení
- Velikost vnitřní dojíždky za prací v rámci Brna (absolutní velikost dojíždky mezi MČ/ZSJ)
- Celkové sledování mobility (zbytková data mobilních operátorů a GPS zařízení)
- Polyfunkčnost území

2. Oblast změny: Management mobility

Cílový stav:

Dostupná data jsou využívána pro efektivní modelování dopravního systému a jsou otevřená. Dopravní systém je nastaven tak, že aktivně a pružně vstřebává nové trendy a podněty včetně zavádění nových technologií a měkkých opatření.

Strategické cíle:

PLÁN MOBILITY BRNO

- Zvýšit podíl veřejné, cyklistické a pěší dopravy na dělbě přepravní práce (viz graf).
- Snížit podíl individuální automobilové dopravy (viz graf).
- Využít dostupná data pro modelování systému a průběžnou změnu jeho nastavení.
- Využít nástrojů dopravní telematiky k navádění a poskytování informací o nevhodnějším způsobu dopravy a pro omezování zbytečné dopravy.
- Zlepšit schopnost města a dalších aktérů živá otevřená data sbírat, sdílet, interpretovat a využívat (Open Data).
- Podpořit vznik mobilních aplikací založených na otevřených datech.

Návrh měřitelných indikátorů:

- Rychlost zavádění telematiky do dopravních systémů (roční nárůst) – pokrytí města Brna
- Počet volných/placených parkovacích stání v centru města a jejich využití
- Dělbá přepravní práce – podíl nemotorové dopravy, podíl individuální automobilové dopravy, podíl sdílených
- Počet cestujících veřejnou dopravou
- Intenzity dopravy na vybraných městských komunikacích

3. Oblast změny: Zvýšení bezpečnosti

Cílový stav:

Design veřejného prostoru a dopravní infrastruktury je bezpečný - nedochází k fatálním následkům nepozornosti účastníků provozu. Tam, kde je to možné, je dosaženo zvýšení bezpečnosti prostřednictvím opětovného spojení nyní oddělených rolí

Strategické cíle:

- Zajistit bezpečnost dopravní infrastruktury a veřejných prostranství.
- Snížit nehodovost
- Zajistit plynulost v tranzitních koridorech
- Vytvořit sdílené prostory tam, kde je to možné. Omezit kolizní situace.
- Rozšířit Zóny 30 (bezpečná rychlost).
- Netolerance k porušování pravidel.

Návrh měřitelných indikátorů:

- Počet dopravních nehod
- Výše škod při dopravních nehodách
- Počet zranění/úmrť při dopravních nehodách
- Počet nově zavedených bezpečných Zón 30

4. Oblast změny: Zvýšení kvality života ve městě

PLÁN MOBILITY BRNO

Cílový stav:

V Brně žijí lidé s novými a různorodými nároky na život. Domy i celá sousedství mají sdílené prostory. Rozvíjí se a zakládají kvalitní a živá veřejná prostranství, poloveřejné i soukromé prostory, které plní sociální a pobytovou funkci.

Negativní efekty dopravy na životní prostředí ve městě jsou minimalizovány - doprava dále nezhoršuje kvalitu životního prostředí ve městě a jeho zázemí. Organizace dopravy v rámci ulic a veřejných prostranství neomezuje jejich využití k dalším účelům - respektuje jejich sociální a pobytové funkce. Důraz je kladen na podporu nemotorové a hromadné dopravy. Preference pěší a cyklistické dopravy pozitivně ovlivňuje životní prostředí ve městě i zdraví jeho obyvatel. Sdílení vozidel je pro obyvatele města oblíbenou a využívanou alternativou, stejně jako dopravní prostředky využívající alternativní pohon.

Strategické cíle:

- Podpořit rozvoj nemotorové dopravy v rámci veřejných prostor.
- Omezit parkování na veřejných prostranstvích (zejména v centru města), ceny za parkování zkoordinovat s poptávkou a s cenami veřejné hromadné dopravy.
- Zajistit využití nových technologií a řešení v oblasti dopravy v návaznosti na koncept Smart City.
- Zvýšit využívání alternativních pohonů (LPG, CNG, elektro, příp. dalších) až o 50 %.
- Podpořit systém sdílených dopravních prostředků (carsharing, carpooling, bikesharing).
- Snížit emise skleníkových plynů a energetickou náročnost dopravy na cestujícího.
- Snížit zatížení obyvatel nadlimitním hlukem z dopravy a emisemi prachových částic.

Návrh měřitelných indikátorů:

- Podíl veřejné dopravy na alternativní pohony (LPG, CNG, elektro)
- Podíl automobilů na alternativní pohony (LPG, CNG, elektro)
- Počet dobíjecích stanic pro elektropohon / počet plnicích stanic pro LPG a CNG
- Dělbna přepravní práce
- Počet obyvatel denně přítomných ve městě
- Počet obyvatel bydlících ve městě Brně i v celé Brněnské metropolitní oblasti
- Stav a vývoj ovzduší v Brně (zejména měření veličin s jasnou vazbou na dopravu)

5. Horizontální oblast změny: Změna chování obyvatel

Cílový stav:

Město ovlivňuje a formuje dopravní chování a návyky obyvatel brněnské aglomerace primárně nikoliv restrikcemi, ale především nabídkou, prevencí a osvětou. Samospráva otevřeně komunikuje, mezi jednotlivými aktéry existuje vzájemná důvěra. Odborná i laická veřejnost se aktivně zapojuje do

PLÁN MOBILITY BRNO

formování podoby městské mobility s tvůrčími podněty a spoluvytváří ji. Díky tomu dochází k proměně návyků obyvatel.

Strategické cíle:

- Podpořit dopravní výchovu v rámci škol a dalších vzdělávacích institucí v rámci brněnské aglomerace.
- Zrealizovat komplexní komunikační kampaň zaměřenou na bezpečnost chování, podporu nemotorové a alternativní dopravy, vedoucí ke změně návyků a myšlení.
- Efektivně prezentovat připravované a realizované projekty v rámci SUMP.
- Aktivně zapojit veřejnost do přípravy a realizace vhodně zvolených aktivit na podporu udržitelné mobility v rámci brněnské aglomerace.

Návrh měřitelných indikátorů:

- Dělbá přepravní práce
- Počet školení dopravní výchovy
- Počet nově zakoupených aut s alternativním pohonem
- Počet obyvatel proškolených na speciálních kurzech
- Počet odebraných bodů v rámci řídičských kont

Návrh vývoje dělby přepravní práce

